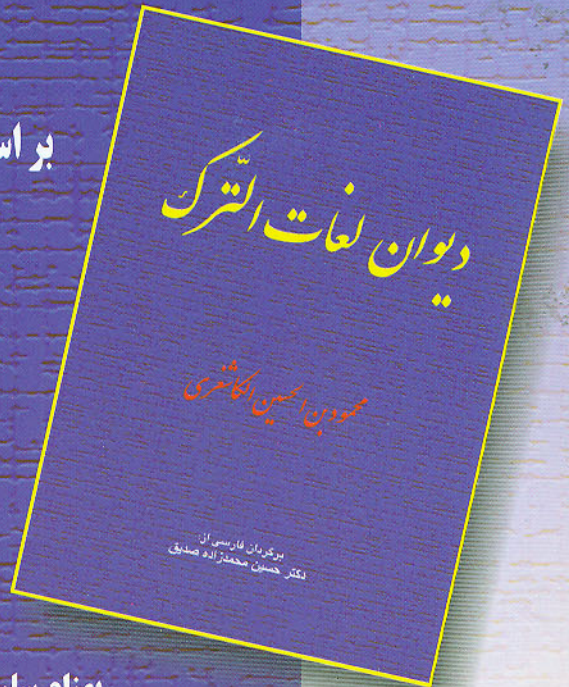

تعمایہ

مخزن واژگان کتاب

دیوان لغات الترک

بر اساس ترجمہ فارسی دکتر صدیق

تہیہ کنندگان :

بہنام سلیمی خضری و ستار محمد زادہ صدیق

نمایه

مخزن واژگان کتاب دیوان لغات الترك
بر اساس ترجمه فارسی دکتر صدیق

نشر اختر

تبریز - ۱۳۸۴

چند کلمه.

همانگونه که در مقدمه گفته شد، «دیوان لغات الترک»، یک واژه‌نامه‌ی محض نیست. بلکه دانشنامه‌ای است که ویژگی واژه‌نامه‌ای نیز دارد. از منظر اسطوره‌شناسی، جغرافیا، تاریخ، ادبیات، فولکلور، قوم‌پژوهی، انسانشناسی، فرهنگنامه‌ی املائی، ریشه‌شناسی واژگانی، لهجه‌شناسی و جز آن، قابل اعتنا و پر اهمیت است، ولی در آن، صیغه‌ی واژه‌پژوهی بر همه‌ی جهات فوق‌می‌چربد. اما بر کسی که فقط به دنبال واژه‌یابی است، به سهولت قابل استفاده نیست. زیرا در کتاب که از جهتی فرهنگ ترکی به عربی به شمار می‌رود، کلمات ترکی با سیستم الفبای عربی نیامده است، بلکه در سیستم قواعد صرف عربی و باب‌های مختلف از مجرد و مزید فیه و منصوبات و مرفوعات و مجرورات و غیره گنجاده شده است.

از این رو، اینک نمایه‌ی مخزن واژگان آن را به صورت الفبایی و با نگاره‌ی آوایی که در صفحه ۶۴ از مقدمه معرفی کرده‌ایم، تقدیم می‌کنیم تا کار جستجوی لغت پژوهان را تسهیل نماییم. در این نمایه همه‌ی مدخل‌ها استخراج شده است. مدخل‌های چند معنایی به شماره‌ی معنایی که دارند، تکرار شده‌اند. مثلاً تکواژ *taka* در صفحه ۵۳۶ دوبار و دو گونه معنی شده است. از این رو، در این نمایه آن را دوبار آوردیم.

همین گونه برخی کلمات که در متن در چند جا آمده است، در این نمایه نیز به تعداد مذکور گنجانده شد. مثلاً *ökünç* یکبار در صفحه ۱۳۷ و یکبار نیز در صفحه ۶۲۲ آمده است، از این رو هر کدام جدا گانه و در جای خود قرار گرفت.

در این نمایه، با توجه به چند معنایی بودن لغات، تعداد ۶۸۱۳ تکواژ به عنوان مدخل اصلی آمده است.

تلفظ و نگاره‌ی آوایی همه‌ی لغات بر اساس معیارهای آوایی برگزیده شده از سوی اینجانب تنظیم شده است. نمایه‌های چندی نیز برای این کتاب سترگ نظیر نمایه ضرب المثل‌ها، اشعار، عبارات، اسامی خاص، تعابیر، کنایات و فهرست باب‌های عربی و غیره بایسته است که امیدوارم این آرزوها نیز بر آورده شود.

تنظیم فنی این نمایه را دانشجوی خوبم آقای «بهنام سلیمی خضری» و فرزندم «ستارخان محمدزاده صدیق» بر عهده گرفتند و با موفقیت از عده‌ی این مهم بر آمدند. در نمایه بعد از هر مدخل، بلافاصله شماره‌ی صفحه ذکر شده است که پژوهنده با مراجعه به صفحه‌ی ذکر شده، لغت مورد نظر خود را در آن خواهد یافت. شایان ذکر است که در این نمایه افعال در مدخل‌ها به صورت تصریفی خود و همانگونه که در متن ضبط شده، آمده است. گنجینه‌ی لغات داخل متون امثله و شواهد نثری و شعری در این نمایه داخل نشده است.

دکتر حسین محمدزاده صدیق

تبریز - ۱۳۸۴/۰۵/۲۸